

نڤیسین و گوتن

م. حسینه محمد

هاتیه پیشکیشکرن د گروپی دایکا زمکیا دا بو خاندنا زانستی شهرعی ۲۷جمادی الأولی ۱٤٤۳ه

محاضرا بناقي

نڤيسين و گوتن

م. حسينه محم⇔

هاتیه پیشکیشکرن د گروپی دایکا زهکیا دا بو خاندنا زانستی شمرعی ۲۷ جمادی الأولی ۱۶۶۳ه بسم الله ، الحمدلله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله و صحبه و من اتبعهم بإحسان الى يوم الدين، وبعد:

باشيا ژني

شیخ محمد بن صالح العثیمین رحمه الله دبیژیت: باشیا ژنی ئموه ژن بو نهفسا خو یا باش بیت همتا بو غمیریی خو ببیته پیشموایهکا باش و قمنج.

بهلي ژن دي چموا گههيته ڤي باشي و قهنجيي؟؟

بلا همر ژنهک بزانیت ئه وناگههیته باشی و قهنجیی ب زانینی نهبیت و مهبهستا مه ب زانینی -زانینا شهر عی یه-چونکی ب زانینی مروف باشی و خرابیی ژیکجودا دکهت.

ب زانینی دی زانیت ج لسمر همیه دا پی رابیت و بکمت و چ بو همیه دا داخاز بکمت، کا خودایی ممزن چ فمرمان لی دکمت و دکمت و نه فلیا وی ژ چ کرییه، دی زانیت باشی چیه و بو کیش لایی بچیت و دلی خو لسمر کیش ریکی موکوم بکمت.

و شه الحمد نوکه تکنولوجیا گهلهک پیشکه فتی یه یعنی ژن دشیت بخینیت و زانینی بدهستی خوقه بینیت و ئه ول مالا خوبت بیکو ئه و مالا خوب بهیلیت و نهخوشیا و زهحمه تیا ریکی ببینیت.

ژ وان تشتین گرنگ کو ژنا موسلمان بزانیت

احمد السيد د برنامجي (قضايا المرأة) دا دبيريت:

ئەگەرېيناسا ئىكى يا ژنى د ئىسلامى دا بكەين...

عبودیه بو خودایی مهزن: ئانکو خوشکاندن و خورهزیلکرن بو خودی، ئهقهیه ئهو بیتاقا نیاسینا ئیکی ئهوا ئیسلامی ژ ته دقیت.

و هندی عبودیه نه: خو رادهستکرن و تسلیم کرنه بو وحیی.

عبودیه ت بو خودی عزهت و کهرامه تی دده ته مروف، ب تهبیقکرنا وی ههمی ئاریشین مروفی دهینه چارهسهکرن، دگهل هندی کو ژیانا مروفان سهرهرست نابیت ب عبودیه تی نهبیت.

دلیل گوتنا خودی: (ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم) الرعد

تفسیر: ئانکۆ: هندی خودی یه وی قهنجییی یا وی دگهل مللهته کی کری ناگوهوریت ههتا ئهو وی فهرمانی نه گوهورن یال وان هاتییه کرن.

چونکی همما ژبهرهندی یه ئهم هاتینه چێکرن...الغایه التي خلقنا لها.

قال تعالى: (و ما خلقت الجن و الإنس الا ليعبدون).

ئهگهر سهحکهیی سوره تا البقرة دی بینی مهداری وی ههمی لسهر چهوانیا خو تسلیم کرنی یه بو خودی د ههمی بواراند و مه ههردوو لایان دیار دکهت دگهل خودی و بی خودی، و مفا و زیانیت ههردوو لایان ژی به حس دکهت (دیفچوونا قورئان وسونه تی یان ژی دیفچوونا ههوایی نه فسی).

تشتا دووی ژن پشتی زانینا عبودیه تی بکهت...

خو فيركرنه (تعلم العلم): فيربونا ديني و شاره زانبوونه تيدا....

تايبهت د وهختى نوكه دا كو فتنه ژههمي لايان قه ژنى دورپيچ دكهت و ئهوه ئارمانجا سهرهكي بو خراب كرن و ژناڤبرنا چڤاكى.

هندی کچ و ژنن ئمون جیله کی پهروهرده کهن د ئهنجام دا یان دی جقاکه کی خراب کهن، یان دی جقاکه کی خراب کهن، ئه قجا یان دی ب علمی جیله کی نموونه و ب زانین پهروهرده کهن و جقاکی پی ئاقا کهن یان دی ب دویق هه وایی نه فسا خو که قن و جیله کی بکیرنه هاتی راکهن و جقاکی پی ژناف بهن.

تشتا سین: بهرسفدانه (استجابة) بۆ وی زانینی و کارکرن و تطبیقکرنا وی بو سهرئیخستنا دینی کو ئه قهیه مهبهستا مه (نصرة الدین)؛ ئه و ژی ب دیفجوون و دویکه فتنا پیغهمبهری (سلاف لی بن).

ئەنجامى قى ھەمى دى بىتە عيبادەتا خودى ب زانىن و عقل و بھانە، و رابوونا جىلەكى خودان بىروباوەرىن راست و دورست.

شيخ صالح العصيمي - حفظه الله- دبير يت:

كم واحد بالعلم أحيا أمة

ولربما منكم يكون الألمع

چ ژ قان خالا بینهدر، چ بزانن دا سهرکهفتنی بن و بشین ب دورستی رهفتار بکهن؟؟

ههتا ژن نهزانیت ئیسلامی چ زی دفیت ئه و نهشیت ب دورستی ب دهوری خو رابیت، و دی بهردهوام د شهرکرنی دا بیت، و ههتا نزانیت بوچی شهری دکهت و بو کی دکهت تهمامهن وهکی واقعی نوکه ئهم تیدا، لبهر ژنی بهررزهکرینه کاری وی چیه دقیت یا چهوا بیت و چبکهت (الا من رحم الله)

شيخ عبدالرزاق حفظه الله دبيزيت:

ئهگهر مروف راستي نهزانيت و نهزانيت باشي چيه؟

پا دي چهوا لديف چيت و ليگهرييت و داخاز كهت، د و مخته د د دبنيات دا ئهو راستي نا نياسيت !!!

گرنگترین تشتین دفیت ژن بزانیت: ...

مسوؤلیه وی یا ئیکی: مسوؤلیه خویه تی (ذاتی) و ئه قه گریداییه ب خلاصکرنا ژنکا موسلمان نه فسا خو ژ عه زابا خودی و کارکرنا وی بو فلاحی و سهرکه فتنا وی ب ئاخره تی .

ئانكو:تهقوا خودى بكهت (تهقوا ئهوه تو پاراستنهكى بكهيه دناقبه را خو وعهزابا حودى دا).

ئەقە نە تنى ب گوتنى و زانىنى يە بەلكو ھندەك واجبات ھەنە دقىت ژنكا موسلمان بكەت.

ئيكهم كارياق ئيكهم واجب بكهت: ئهوه باشكرنا دلي يه

(صلاح القلب) قال تعالى: (الا من اتى الله بقلب سليم)

وباقرْ كرنا نه فسى يه (تركية النفس) قال تعالى: (قد افلح من تزكى)

وعملي صالح و تحقيق كرنا عبوديهتي و خو تسليم كرنه.

د قی خالی دا صحابیا رضی الله عنهم بی دوو دلی خو دچهماندن بو فهرمان و نههیت خودی و پیغهمبهری (سلاف لی بن).

و ئەو باشترين چاڤلێكرن ئەم چاڤ ل وان بكەن،

شيخ صالح العصيمى بصيرة الداعي إلى خير المساعي دا دبير يت:

من شعار أهل السنة اتباع آثار الصحابة لأنهم صحبوا الرسول(صلى الله عليه وسلم) فهم أعلم بما جاء من الدين.

و دلیل گوتنا خودی: (و ما کان لمؤمن ولا مؤمنة اذا قضی الله و رسوله امرا ان یکون لهم الخیرة من امر هم).

تفسیر الایة :وئهگهر خودی وپیغهمبهری وی حوکمه دا، چی نابت بو میره کی خودان باوهر یان ژنه کا خودان باوهر کو ب وی حوکمی نهکهت، وحوکمه کی دی بو خو هلبژیرت. وههچییی گوهدارییا خودی وپیغهمبهری وی نهکهت ب راستی ئه و ژ ریکا دورست دویر کهفت دویرکهفتنه کا ئاشکه را.

وقال تعالى: (من عمل صالحا من ذكر او انثى وهو مؤمن فلنحيينه حياة طيبة).

تفسیر الایة: ههچییی کارهکی چاك بکهت نیر بت یان می بت، و وی باوهری ب خودی و پیغهمبهری وی ههبت، د دنیایی دا ئهم ب ژینه کا خوش و تهنا دی وی زیند کهین، ئهگهر خو مالی وی یی کیم ژی بت، و ل ئاخرهتی ئهم دی خیرا وان ب باشترین رهنگ سهرا کاری وان یی دنیایی دهینی.

حوو: دههمه هٔ پاقژی(عفاف) و پاراستنا نامیسا خو.

والدليل قوله تعالى: (والتي احصنت فرجها).

تفسیر الایة: وتو -ئهی موحهمهد- سهر هاتییا مهریهما کچا عمر انی بکه ئهوا نامویسا خو ژ حهرامییی پاراستی.

مهدحكرنا باقربيا مهريمي.

و قال تعالى: (وقل للمؤمنين يغض من ابصارهم ويحفظن فروجهن ولا يبدين زينتيهن).

تفسیر: وتو بیّره ژنین خودان باوهر: بلا ئه و چاقین خو ژ حهرامییی بگرن، ونامویسا خو ژ تشتی حهرام بپاریزن، وبلا ئه خهمل وخیزا خو بو زهلامان ئاشکهرا نهکهن.

سيّي: حيجاب و ستار0كرنا نهفسا خوو...

کو حیجاب عیباده ته ژن پی عیبده تا خودایی مهزن دکهت و پی دهیته جوداکرن ژ زه لامی.

طبعهن حیجاب و جلکیت شهرعی ب مهرجین خوقه (فره ه بن، دریژ بن، تهنک نهبن، وهکی جلکی زه لاما نهبن، وهکی جلکی کافران نهبن، یی کورت نهبن، تهنگ نهبن).

قال تعالى: (وقل للمؤمنين يغض من ابصارهم ويحفظن فروجهن ولا يبدين زينتيهن لا ما ظهر منها وليضربن بخمرهن على جيوبهن)

تفسیر: وتو بیّژه ژنین خودان باوهر: بلا ئه و چاقین خو ژ حمر امییی بگرن، ونامویسا خو ژ تشتی حمر ام بپاریزن، وبلا ئه و خهمل و خیزا خو بو زهلامان ئاشکه را نهکهن،

چار؛ باراستنا ئەزمانى خو ژغيبەت و نەميمەتى و گوتنا خراب و بى خير.

دهلیل دهمی پیغهمبهر (سلاف لی بن) گوتی ژنکا: تصدقن فانی اریتکن اکثر اهل النار ؛ قلن لماذا؟؟ قال (صلی الله علیه وسلم) تکثرن اللعن و تکفرن العشیر.

ئانكو: خيرا بكهن چونكى من هين ديتن پتريا اهلى ئاگريى، گوتن بوچى؟،پيغهمبهرى(سلاف لى بن) گوت: هين گهلهك لهعنهتا دكهن و انكارا باشى دكهن.

ئەقە ژبلى غىبەتا نوكە ھەما چقاتين مە ژى بى بەھر نابيت.

پينچ. دانا سهدهقا

قال (صلى الله عليه وسلم): يا معشر النساء تصدقن فاني اربتكن اكثر اهل النار.

شهش؛ سهبر كيشاه لسهر موسيبهت و نهخوشياه.

باشترین نموونه چاف ل وان بکمین و لدیف بچن ژنکیت صحابیانن.

"سه حکهنه سهبرا دایکا سهلیمی دگهل مرنا کوری وی ئهبو عمیر"

دایکا سولهیمی ژنکا ئهبو طلحی کورهک همبوون ناقی وی عمير بوو يي بچيک بوو ... دهمي کوري وي مريي گوته كەس نەبىزىت ئەو طلحى ھەتا ئەز بخو دبىزمى چونكى وى دەمى زەلامى وى دگەل بىغەمبەرى (سلاف لى بن) دەركەفتبوو سەفەرەكى، دەمى ب شەف ز قريى دايكا سولمیمی خو بو جوان کربوو کا چموا ژن خو بۆ زەلامى خو جوان دکهت و خیرهاتنا وی کر خوارن بر دانا باشی ئهبو طهلحه چوو نقینا وی .. دایکا سولهیمی گوته زهلامی خو ئەرى مانە ئەگەر ئېمانەتا كەسەكىي لدەف مروقى بېت داخاز بكهت دقيت ئيمانه وي بدهني؟، ئهبو طهلحي گوت بهلي دقیت بدهنی، دایک سولمیمی گوت خودی ئیمانهته دابوو مه و ئەقروكە ژ مە وەرگرت-بەحسى كوړى خو دكر - دەمى ئەبو طەلحى زاننى گەلەك تورە بوو كو ژنكا وى دەستېنكى بق به حس نه کر، ئهبو طهلحه چوو دهف بینغهمبهر (سلاف لی بن) و چیروکا خو دگال ژنکا خو و مرنا کوری خو بو گو ت،

ئینا پیغهمبهر (سلاف لی بن) دو عا بو همردووکان کر، پشتی فی چهندی دایکا سولهیمی دوگیان کهفت ب کوری خو عبد الله کوری ئهبو طهلحه، دبیرژن ئهفی عبد الله ی دگهل ههمی

زاروکیت حو قورئان ژبهرکربوون و مالا وی تژی خیر و بهرهکهت بوو.

بهلي وي ئهنجام و ثواب و ئهجر ژ خودايي خو دڤيا .

* *ئێڮا دي

(فجر الکوس - کوداعییه کا کویّتیه) به حسی ژنه کی دکه ت بوّ ماوه ی بیست و دوو سالا زاروک نهوون)

ئه دبیر دبیر بیست و دوو سالا من زاروک نهبوون، دبیر بیت ل سالا دووی ژ هه شرینیا منه، شه فه کی من شه فه فیر نقیر دکرن دبیر بیت بابی من ئه دیتیم یا دو عا دکه م دکه مه گریی، دبیر بیت بابی من گوته من: کچا من یا ب سهبر به و بیهنا خو فره ه بکه و بلا ته یه قین ههبیت کو خودایی مهزن د موسیبه و نهخوشیان دا ژی حمکه ته هه و نهو باشتر دزانیت باشیا مه د چ دایه، کچا من بلا سهبرا ته سهبره کا ب رازیبوون بیت ب حه سکرنا خودی، نه کو سهبره کا مجبوری بیت،

یا و هسابه دهمی خودی پرسیار ژ مه لائیکه تان دکهت و دبیژیت: عهبدا من چکر به رامبه رنهخوشی و موسیبه تا خو؟ بیژن ئه ی خودایی مه عهبده کا ب سهبر و ههداره.

ژنک دبیرژیت: ئاخفتنین بابی من بوونه گوهارهک بو من و من و من و ان سالان ههمیا خو فیری سهبری کر و یا رازیبووم ب حهسکرنا خودی و من باوهریه کا تمام ههبوو خودایی من دی ههر بهایی سهبرا من دده ته من و گهله ک جوانر و باشهر ژیا من دقیت.

پشتی بیست و دوو سالان خودایی مهزن بچیک دانی، ژنک دبیزیت: بخودی سیند دخوم من و زهلامی د وان سالان دا گهلهک شول کرن پشتراستم ئهگهر من زاروک ههبان من نهدشیا بکهم، من د وان سالان دا قورئان ژهر کر، من زانی ب ناف و سالوخهتین خودی دوعا ژی بکهم و گهلهک کارین دی مه کرن،

دبیژیت نوکه زاروکیت من ژی قورئان ژبهرکرینه و من همردوو رهگهز ههنه ژ زروکان کچ و کور.

ئەرى مانە يا مستحەقە مروف هوسا ب سەبر بيت و بيهن فرەھ بيت لسەر ھەر تشتەكى .

مسوؤلیه تا دووي: مسوؤلیه تا خیزانی یه دقیت ژن یا شاره زا بیت دا بزانیت حهقی وی چیه داخاز بکه و حهقی لسهر چیه دا بده که که که به رامیه خو ب دورستی پی رابیت

قال (صلى الله عليه وسلم): المراة راعية في بيت زوجها و ولده وهي مسوؤلة عنهم.

ئانکو: ژن ریبه د مالا زهلامی خودا، و ئه و به پرسه ژ زاروکیت خو.

* * پهروهردهکرنا زاروکيت خوو...

لسهر قورئان و سونهتی و فهرمانا ب باشیی ل وان بکهت و نههیا وان ژخرابی بکهت.

وان فیر بکهت توره و رهوشنتین ئیسلامی هیشتا ئه و بچیک ، جونکی فیرکرنا زاروکا ل بچیکاتی همر وهکی نهخشاندنا لسهر برانه ژبیرا وان ناچیت.

دایکا ئیمام ئهحمد کوری حنبلی قورئان ب کوری خو دا ژبهرکرن د ژیی ۱۰ سالی دا، ئیمام ئهحمه دبیژیت: دایکا من دا سپیدا ل بو نقیژا سپیدی بهری من رابیت و ئاقی بو من گهرم کهت دا دهستنقیژا خو بی بکهم و پاشی خیمارا خو دکره بهرخوو و دگهل من دهات ههتا بهر دهرگههی مزگهفتی ههتا من نقیژ دکر.

نهبیّژن بچیکن وان نوکه فیر ناکهم ههتا بچهک دی مهزن دبن، و ته هند دیت مهزن بوون هیشتا ته چ فیر نهکرین ژ دینی وان.

مهزنترین تشت ژن ئه قرو پیشکیشی زاروکین خو و مالا خو بکه بهیزکرن و خوجهکرنا مسوؤلیه تا خویه تی یه ئه وا مه به جه کریی کو گریدایی ب رزگاربوونا مروقی قهیه ژ ئاگریی. چونکی ئه و بنیاتی ئافاکرنا راست و دورسته ئهگه بینات دورست بیت فر عیت ژی دچن ژی دی دورست بن... باذن الله

ژبیر نهکهن خودایی مهزن د سورهت الکهف دا دبیریت: (وکان ابوهما صالحا).

**پاراستنا حهقی زهلامی خو و گوهداریکرنا وی و نه ئینکارکرنا ژیانا دگهل، هاریکارییا وی لسهر باشیی و قهنجیی و کرنا عیبادهتی دا و نههیّلانا کهفتنا د گونههان دا...

بزانن بنیاتی مالا نه تنی چیمانتو و بهرن و بلوکن و مکی ئهم هزر دکهن ؟؟!!

بهلکو ژن بیناتی مالانه و ئهوه چقاکی ئاقا دکهت، و ئهوه قوتابخانهیه کو قوتابیت وی تایبهتن بییکو بزانن، مانه ئهگهر قوتابخانه یا تایبهت بیت گرنگیهکا بی سنور ددهنه قوتابیت

خو، ئها دایک ژی و هسانه قوتابخانیه کا تایبه ته د ژیانی دا، خوزیکا وان زاروکان ئهگهر ریقهبه را وان یا جیواز بیت و ب زانین بیت و یا قهنج و باش بیت.

هندهک نموونه نیت ژنین چاک بو زه لامی خو...

١-إمام حسن البصري رحمه الله دبيَّثريت:

جارهكى ل مهكه هى ئەن لنك جلك فروشهكى راوهستيام دا كراسهكى ژى بكرم زەلام رابوو مەدح كرن و سيند " الحلف "خارن، من هيلا و ئەن ژ نك وى چووم .

من گوت نابیت مروف تشتان ژ کهسین وهکی فی بکریت، و من ژ غیری وی کراسهک بخو کری .

پاشی پشتی دوو سالان چومه حهجی، جارهکا دی ل هنداف وی زهلامی راوهستیام من گوهلی نهبوو مهدحا بکهت یان ژی سیند بخوت .

من گوتى: ئەرى ما تو نە ئەو زەلامى يى بەرى دوو سالان لنک راوەستىايم ؟؟

گوتى: بەلىن ئەوم .

من گوتی: چ تشتی تو گوهارتی بۆ یی نوکه ئهز دبینم تو نه وهکی وی و هختی ؟؟

ته نابینم مهدحا دکهی و سیند دخوی !!!

گوتى: من ژنهك ههبوو، ئهگهر ب رزقهكى كيم زڤريبام، ب چاڤهكى كيم بهرى خو ددايى، و ئهگهر ب رزقهكى گهلهگ زڤريبام مال ب كيمى دديت، پاشى ئهو مر .

من هه قرینه کا دی بوخ نینا، فیجا همرده می سپیدی بهری خو دده مه کاری خو، ئه و جلکی من درست دکه ت، پاشی و دبیر پیت: ئه ی فلان که س ژ خودی بترسه (اتق الله)، ژبلی زادی حه لال خارنی نه ده مه، ئه گهر تو ب کیمی هاتی دی زیده که ین ب رازیبونا خو، و ئه گهر ب ج نه هاتی ژی دی هاریکارا ته بم ب ته شیا خو .

₮ المجالسة وجواهر العلم للدينوري (٢٥٢/٥)

7- ژنکا شیخی مهصری شیخ الحوینی -خودی پاریزیت- کوری وی حاتم الحوینی دبیزیت: ئهفه بیست و پینج ساله دایکا من شولیت بابی من ریک دئیخیت ژ کومبوون و دهرکهفتن و نفیسین و پهرتووک ههر تشته کی گریدایی ب دهرسیت وی فه بیت بو ریکوپیک دکهت و بریفه دبه ت، طبعه ن ل مالا خو بریفه دبه ت بیکو دگه دهرکهفیت.

ئه فه و گملهک دی ههنه... ئها هوسا ژن دشیّت جوداهی بکهت و زهلامی خو فیری باشیی بکهت و ریّکی بو ساناهی بکهت و دبهری وی بده ته کاری باش و دگهل هاریکار بیت.

راستی ژی جهی داخییه کهسهک باشهروژا جیلهکی د دهستی دا بیت، ئه و رابیت و رینیت تنی خهما وی ...

ئه وبیت کا پرچا خو چ رهنگ بکهت زهر بیت یان سور بیت، یا زهعیف بیت یان خو پیچه کی قهله و بکهت چ جلك بکه ته بهرخو ئه قرو و چبکهم و سوبه هی بچمه کیفه و فراقینی ل کیری بخوم و و و و .... هند.

ژبلی نه حهقیا ئه و کهسین دهوروبهری خو دکهت، مهزنترین زولم و زورداریا ئه و دکهت زولمی ل نه فسا خو دکهت و بهرزه دکهت ژبیر دکهت کا بو ج تشت هاتیه چیکرن!!!

هزر نه که دین ریکا ژیانی و خوشییا ل ته دگریت چونکی ئه فه رامانا هندی نادهت ژن نه فسا خو پشتگوه بیخیت و گوهدانیا وی نه کهت و گرنگیی نه ده ته کهسین دهوروبهری خو و ب کار و کریارین خونه رابیت، نه خیر ئیسلام ته ب قهدر و بها دکهت و کهرامه تا ته دپاریزیت.

ل دوماهيي هزرا خو د ڤان گوتنا دا بكه ....

ئەرى ئىسلامى چ ژ ژنى دقىت و چ ژى داخاز دكەت ؟ ئەرى دقىت ببتە باشترىن قارئا قورئانى ، يان صحيحا بوخارى ھەمىى ژبەركەت ، يان ببيتە باشترىن خارن چىكەر و شىف ؟؟

نهخیر ئیسلامی ئهقه ههمی داخازنهکرینه بتنی چار تشت داخاز کرینه و بهرامبهر وانا بهحهشت بو دانایه ئهو ژی ....

(إذا صلَّت المرأةُ خمسها وصامت شهرَها وحفظت فرجَها وأطاعت زوجَها قيل لها ادخُلي الجنَّة من أيِّ أبوابِ الجنَّة شئتِ).

والحمد لله رب العالمين.